

Mit gondolnak, hányan ismerik Gyimesi László költészetét? Látom, sokan helyeslően bölintanak: igen, sokan ismerik, nagyon sokan, mindazok, akiknek és akikről ír: szűkebb hazájának, Óbudának mindazon lakói, akiket vagy a művészet

rejtelseiben kalauzolt mint népművelő; mindazok a „szakik”, akiket ő még jól ismert, amíg munkások voltak, amíg létezett munkásság; mindazok, akikkel együtt rója e tájék bizony gyakran lepusztult részeit; mindazok, akikkel egy-egy jóízű, az irodalomról szóló beszélgetés közben el-elboroztatott, mindazok, akiket egy-egy képzeletbeli utazásra csábít verseiben, s a csábítás közös képzeletükön – nem alacsonyrepűtű gondolkodásuk miatt – megfeneklik, s végül de nem utolsó sorban mindazok, akik immár tíz éve ünneplik mint az Aquincumi Költői Játékok valamelyik díjának mindenkori győztesét, a formaművészt, a finom érzelmek és az erős-fájdalmas indulatok költőjét. Mindazok tehát, akik a legértékesebb költészet, a képviselői megszólalás hívei. – Hogy miképpen tesz szert ekkora népszerűsége? Szereti mindazokat, akikről ír, aggódik azokért, akik elesettségükben a költészetnek, a művészetnek még a közelébe sem jutnak. Köztünk él, helyettünk szól. Finom eszközökkel, de rendkívül határozottan és erélyesen.

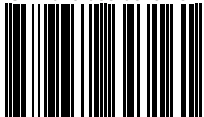
Szepes Erika

LITTERA NOVA KIADÓ
www.litteranova.hu

1790 Ft

ISBN 978-963-9643-16-1

9 789639 643161

Az eldöntött idő

GYIMESI LÁSZLÓ

Littera Nova

Új versek

GYIMESI LÁSZLÓ

Az eldöntött **IDŐ**

Littera Nova

Gyimesi László: Az eldöntött idő

Gyimesi László

Az eldöntött idő

új versek

Littera Nova
2007

© Gyimesi László, 2007.

A könyv megjelenését a
HEVESI GYULA ALAPÍTVÁNY
támogatta

Felelős kiadó a Littera Nova Bt igazgatója
Felelős szerkesztő: Dr. Balázs Tibor
Fedélterv: Gyimesi András
Tipográfia: Völgyi László
Készült az ETO-Print Kft. Nyomdaüzemében
Felelős vezető: Balogh Mihály igazgató

Öröklött éje

Hallgat a város.
Micsoda csend ez!
Némafilmkorszak.
Az Isten rendez.

Már megint versek!
Valami pálcán
– *Francba! Ez nem megy!* –
Játszik a Sátán.

Vedlett vad ének,
Sikolyba vert ék;
Vak, sürgő évek
Versenybe' verték.

Dallama mért nincs?
Ritmusa sincsen?
Öröklött éje
Marad ránk ingyen?

Hallgat a város.
Herseg a holt dal.
Urad dekázgat
Sátánnal, Holddal.

Elefántok a tengerparton

Át a hegyen

Az alkony hatórás hullafoltjai derengenek
Titkokról suttognak a beavatottak a szőkék
Balkáni gyorsról száll le az elhivatott
Megigazítja a sminkjét a szögek nyomait
Friss töviskoszorút kerekít nem is egyet
Jut neked is nekem is

Az alkony hullafoltjai elenyésznek az estben
A hegy mögött új tárogató szől keserédes
Rendbe verődik a tarka menet el is indul
Át a hegyen fel a csúcsra majd a völgybe alá
Élen a küldött a rég hivatott a bizonyosság
Érted is értem is élen

Az alkony foltjai már kikopnak a szemből
Nem őrzi emlékezetünk sem a színt sem a formát
Vánszorog nemrég aj be dicső menetünk
Csak a fáklya vezet még ott a vezérnél
Tölteti szesszel igével dühe puskaporával
Jut neked is nekem is

Az alkony már a versbe sem fér be
A pirkadathoz meg semmi közünk
Tudja a küldött csak az éjszaka számít
A sötét a tervszerű köd a művi pokol
Hamvad hallga hitünk dús üstje alatt
Érted is értem is éber

Az idegen asszony

I.

(Némának hitték)

Az idegen asszony a sárga sátorban lakott.
Hosszú volt a nyár, izzott a tópart, a pagony.
Utak indultak a sátorból, százfelé, folyók –
A vádhatósági indítvány szerint itt volt a csapda.
Valaki Egyiptomba indult s a kocsmáig jutott,
Más a vegyesboltba, s most a Szíriuszon bolyong.
Aztán a kutyák! Nem tudják elmesélni útjuk,
De már okosabban nyúzzák a szédurrant labdát,
Valami történt velük, mérget vehetsz rá, bizony.
Az idegen asszony nem szólt senkihez, nem köszönt,
Némának hitték, de éjszaka magányos, hosszú
Dallal köszöntötte az éber Oriont, aztán
Ósi siratókkal búcsúzott a sápadt földtől.
A táskarádiók maguktól elnémultak,
A varázsdobozok hifi-felhője is kihűlt,
Ahogy a sűrű éjszakából kinőtt a torony,
Majd a torony csúcsán kibomlott a zászló. De lám,
A mellvéden feltűnt, jaj, ránk mosolygott a bakó;
Az idegen asszonyt nézte, rámutatott, s reánk.

II.

(Várost alapít)

először kis gödröt ásott,
kétembernyi gödröt a döngölt homokba,
ágakat tört, keresztbe rakta őket
a mélyedés felett,
levelekkel borította a gallyak rácsát,
kibélelte finom mohával a vermet;
cölöpöket vert a sarkaiba,
s körben póznákat, jó sűrűn;
gallyak, liánok sűrű fonadékát kente kevert agyaggal,

majd a közeli sziken vályogot vetett,
napszíttá lomha téglát, s falakat húzott a sövény köré;
alapot ásott, töltötte tompa kővel,
habarcsba ágyazott, lapos palával, soronként
növendék sziklákat kötött a malterágyba,
fedélszéket ácsolt, padlást, tetőt emelt,
pincét vájt az eleven földbe,
küszöböt, ajtót, ablakot sikerített,
vasbetonkoszorúra húzott emeletet, egyet, hatot, tízet,
drótok, csövek, huzalok szövedékébe zárta a napot, a vizet,
amikor kész lett,
tűzhely mellé kuporodott, szusszant egyet,
megszólalt halkán:
indulhatunk.

III.

(Öregember a kihűlt mezőn)

Jártam már ezen a vad, üres mezőn, mi az, hogy jártam!
Kihűlt tájait ismerem, kő-lábnymot követtem itt,
sárbafuladtak fogsorára léptem, igen; emlékszem,
romokat leltem, földbe-temetett, réteges hazákat,
viskók és katedrálisok vályoggal, kővel kirakott
mohos alaprajzait, s persze csontot, csontot mindenütt.

Jártam már e vad, üres mezőn, bólint a mester, jártam,
tudhatnám, ösvényei a tiltott vidékre vezetnek,
az elszállt mámorok földjére, a csupasz ókövekhez,
a barbárok oltáraihoz, a véres asztalokhoz,
egekbe szúrt ujjak kosaraihoz, a kőkörökhöz,
s még tovább, tovább, az időkutak kávéihoz,

a vajúdó föld kénes kürtőihez, orkánbölcsőkhöz,
az élet első buborékaihoz, a szörnyszülöthöz,
az egyetlen őshöz, igen, a semmi méhében fogant
romláshoz, akit az idegen asszony titkon majd felnevel,
vissza a pusztulás kezdetéhez, az első csepp szennyhez,
a kristályrend gyilkosához, hozzá, a bűzös csirához.

Jártam már e vad, üres mezőn, bólínt a mester, jártam,
de többé nem jövök – elűzöm innen emlékeimet,
akár az idegen asszonyt, kristályharangot metszek ki
a sziklák szívéből, zengjen helyettem, mert visszavonom
a teremtést, így önmagammat is: hiányunkkal teljes
a föld, forogjon hát, szikrázzon pőrén, tisztán, hidegen.

IV.

(Bérházi tragédia)

Elvira széplány hazamegy, gyógyult, hazamehet,
lkertestvére itt marad, beteg, nagyon beteg.
Tudja a ház, a viciné meg jó előre tudta:
Őrült a lány, nem egyszerű flaszterparti kurva;
Azért hozta a presbitert pucéran zavarba,
Azért szórt fehér bugyikat a felmézezett gangra.
Elvira segített neki, s lám: gyógyult, hazamehet,
Krisztinát fürdetni viszik kis piros egerek.
Elvira jólány, tudjuk ezt, orvosa is tudja,
Komoly udvarlója van, bár felragadt a pultra,
Leltárba vette a csapos, Elvirának így szép,
Krisztina köpköd, nincs remény, széttépi az ingét.
A város megtörölközik, énekel Elvirának,
Krisztina áll a rács mögött, limbál egy cérnaszálat.

V.

(Hajnal)

eressz el engem hókahold
a tört időbe tér a fény
más űrben élünk ő meg én
hajítsd le ránk a lepledet
fakó ezüst az éj pora
a bádogarcon áttelel
eressz el engem istenem
tiéd az éhes éjszaka

VI.

(Tapsrendre próbált)

A partra ment, csónakba ült,
lapátolt szorgalmasan
(az esti szél a hajában csitult el, naná,
az első csillag a szemébe' gyúlt).

Ő volt – hihetted volna szentnek,
glóriás bolondnak,
vélhettek volna koravén gyereknek,
bakfismosolya mögött farkasverem.

De te tudtad, ő az idegen asszony:
szerepeket próbál,
se kora, se hajszíne, termete sincs,
alakul, hogy megfeleljen a tapsra.

Mikor elmondtad neki mindezt,
sértődötte odébbállt.
Még hogy szerep? És ki figyel a tapsra!
Sírdogált még, amikor megölelted.

Persze szerep volt ez is, ripacsos szerep,
szigorúan tapsrendre próbált.

VII.

(Illenék)

Záró szonett is illenék a vershez:
Kemény szavak a bársonyos burokba!
Ez lenne az. Figyeld: a csont, ha roppan,
Az kelt ilyen zenét – az ősi terpesz.

Az asszony áll: pillér a jégesőben,
Vak szél csupálja zsenge kisdédét,
Csomós a csönd, üres, akár az ég,
Bizony, csak áll, se ostobán, se bölcsen.

Övé a föld? Magának építette?
Övé a lég? Magának ékítette?
Övé a víz? A tisztaság csodája?

Övé a tűz? A kínok kalodája?
S kié a seb, ha útra üzöm őt,
A nyár hűgát, az oldót és kötőt?

Elefántok a tengerparton

Elefántok a tengerparton
Szitról szakadt hullámkirály
Repeső vásznak napsütésben
Sirály és még egyszer sirály

Szürke hegyek a friss homokban
Trombita szól diadalmas
Kintről zászlós bentről új szavak
Delfin-szárnyú szöveghalmaz

Csupán az est marad magánügy
Banánfűrtök a monstrumok előtt
Hidat épít az arany alkony
Sávvá sűrített fénymezőt

Pedig kihúlt a hang az este
Puszta mint a kín az ország
Halódó király sebzett combján
Címeres heg az új valóság

Ha kimondod mit kerestél
Ha kimondod mit keresel
Tavaszba fordul csonka őszünk
Termékeny nyárban üdvözül

Dylan Thomas és Eliot úr
Rumos vitánk két vesztese
Ez az utolsó hangos séta
Eztán a rendnek sincs helye

Ha kimondod a meddő földnek
Nem lehet többé dögszaga
A csontösvény még emlék sem lesz
S világgá nő a zöld haza

Elefántok a tengerparton
Feltámadó halászkirály
Repeső vásznak napsütésben
Sirály és még egyszer sirály

Gyümölcsöskertek ábécéje
Műhelyek egyszeregyje zeng
Zene serken a meddő tájból
Fölötte nemző szél kereng

Felébred néhány költemény is
Ha kimondod hát mondd ki már
Zsongó tavasz lázába süllyed
Kamaszálmokba a király

Csupán az est marad magánügy
Banánfűrtök a monstrumok előtt
Hidat épít az arany alkony
Delfin-szántotta átkelőt

Átkelőt a sosemvolt várba
A nincs-szigetre s túl azon
Merülünk sorban pingvinhittel
Valami ott van valahol

Valami ott van mért ne lenne
Vizek őrzik el nem *enyész*
S nem lesz úrrá rajtunk a halál
se botorság se józan ész

Elefántok a tengerparton
Az ég okos fejükre dől
Nézik eltűnő seregünket
Szürke hegek a tört időn

Mire jutunk

Én a csontot választottam,
Te meg a követ.
Célbadobtunk a tengerparton.
Nem volt még neved.
A Tengerész szótlán pipázott,
Nézte csak, mire jutunk.
Holnaptól lehetnél, mondjuk, Káin –
Gondolhatta, míg rádmutatott.
Ennyit tudunk:
Célbadobtunk a hús homokban,
Még egyikünk sem volt halott.
Te tudod azt is, az este szép lett,
A tenger forrt és harsogott.
Reggel a csontot választottam,
Te meg a követ.
Markunkba égtek. Régen volt, régen –
Gyöngy csend ragyog az éjberévedt
Égen,
A parton pengék: véres nádtörek.

Kezedben égő pántlika

Görög gúnyában érkezel
Bikád sörénye lángcsokor
Kezedben égő pántlika
Ázsia vére ajkadon

Latin dalokba ránt a szél
Befognak éji kőkörök
Krisztus keresztje ékesít
Bizánc aranyban altat el

Germán regékbe tévelyedsz
A brit oroszlán udvarán
S a szláv mezőkön áttelelt
Szittyák tanyáznak melleden

Szerelmeinket egyszerű
Virágos ág ha illeti
Anyára földre új igaz
Szavunk nem ébred évekig

Ha közhelyekre térdepelsz
Kivesznek égi szárnyasok
Ha jámborokra nincs időd
Megejtenek az ordasok

Más térből, más időből

– a nyolcvan éves Vitányi Ivánnak –

Dehogy mamut!
Hogy lenne bölény?!
Táncok, titkok, *trendek* tudója,
Aggó testben is ifjú mester:
Vesztes csatán fordító
Eltitkolt vezér.

Más térből, más időből
Egy bálvány sejlik át:
Szigorú kőből szakították,
Szeplős szavakból, szeretetből.

Érdemtelen jutalmad: érted él.
Mosolyog.
Dobbant.
Szárnyra kél.

Téli utazás

A gyorsvasúton
Tört fények utaznak

Lesütött szemek
Fáradt hógolyók

Vélük üzensz-e
Üzensz-e nekik

A lápon szél csattog
Görgeti a füttyöt

Meg a zakatolást
Meg ami maradt

Partra gázol

Így veszünk el mindannyian.
Alattunk is majd reng a föld,
Bedöngetnek házunkba a tengerek.

Így lesz rendben, tartozásainkért
Nem is nagy ár. Méltányos fizetség,
Talán a tűz, az hiú ráadás lesz –

Így pusztulunk, sárban, mocsokban,
A nélkülünk is teljes új tavaszba
Rendben érkeznek csontjaink

Széllal, habveréssel, vadpofában,
Akárhogy. A vajúdó vizekből
Partra gázol a várva várt gyerek.

Mint hajdan mi sárkánykoponyákra,
Bámul a zagyvalékra. Vajon ki lehet?
Három lába van. Tizennégy szeme.

Juhar pilléz rám

Gauloises-t szívok a mediterrán őszben;
juhar pilléz rám, pörgő mag, levél.
Bodzák húsölnek a sárga ház tövében.
Ketten vagyunk: a kaszásom, meg én.

Voltunk többen is, százan, uramisten,
ezren, tízezren – pörzsölt ég alatt
madártollakból égbe csapó máglya!
Hűlt szívünk helyén karantén, salak.

Hullj parázsra, szárnyas mag, te is,
ősz pörge, megunt helikoptere,
hamis a fény, hogy hihettem tűznek,
repedt kolomp szól, nocsak, a zene...

Ha ezüst hajam rőt kócra cserélem,
kehes bőrdudám hiú orgonára,
beengedsz-é a vacogó tavaszba,
poklok mögé, a viháncoló nyárba?

Pontosítás

Címtelenül

Városodért hadakoztál, városod adja ki béred:
Pár tucat utcagyerek rendben meghajigál.

A dolga más

Elégedett vagyok, ez egyszerű
Szonett; ötös, öt és feles sorok.
Nem érdekes, miről mit gondolok,
A jambus éltet, újlatin derű
Itatja át, az élet nagyszerű,
Találtam édes, ötletes rímekre,
Csengésük átrepít a délszigetre,
Ahol a fényben él, ki épeszű.
Az egyszerű szonett arról ma hallgat,
Hogy újra önként, s kéjjel ölnek itt,
Gerincek, izmok és inak szakadnak.
A dolga más: pirulva földerít.
Ki kínjait beváltja versre még,
Bohóc lehet, vagy börtöntöltelék.

Az elsüllyedt birodalom

oszlopfők a sárban
cuppogó láp szigetei
oroszlán-torzók

vákuum-város
a kihalt sziget
várakozik
áhítja jöttödöt

csupa éber
negatív jelenlét
a moccanás hiánya

érted-e amíg élsz
naponta kanyarít
belőled a halál

ha már nem
meghódítod
a meghitt feledést

nyüszít a híd
tűnik a délibádba

a hörgő leletek
beleégnek a szívbe

oszlopfők zsinata
az alvadó mocsárba

Egy kéz hiányzik

Soha másért.
Voltak patakok,
kiszáradt vízmosások,
voltak csobogó források,
fekete ókutak.
Ki gondolt akkor a tavaszra,
Amikor nyárba merítkezhetett?
Ifjúságunk-emésztő, telített tüzek
hirdették igazát a győztes férfinek.
Soha másért!
Pattog a pala palotánkon,
őszont a rémület,
egy kéz hiányzik a kezünkből,
a hiánya hideg.

Teliholdkor a farkasok

A nyolcvanéves Molnár Gézának

Teliholdkor a farkasok zenélnek,
Ókútba csalják a pörc ágyúszót.

A mesterek nagynéha körbeülnek,
Csak nézik az asztal közepén a sót.

Szerszám emléke göröngyös kezükben,
Szavuk a vászon mind felitta rég.

Nincsen tanulság. Sem rügynyi ígéret.
Koronás viharban egy-egy szikla még.

Dajkáltuk

in memoriam Ladányi Mihály

Ladányival töltöttem pár napot.
(Tartsd a szád, te másként vagy halott.)

Karcos bort ittunk, sört már nem kapott,
A vegyesboltban alma csácsogott.

Néztük az estét. Lámpafény, legyek.
Tántorgó felhők. Alvadt emberek.

Az esti csendben égtek a tanyak.
Vérző toronyból dőlt a tisztaság.

Rengett, ráncdőlt a kalyiba rendben.
Rímek, jambusok ríttak törötten.

Dajkáltuk, mint fogzó csecsemőt,
A hazává emelkedő Csemőt,

Bár tudtuk, nem vár ránk soha
A harmadnapon érvényes csoda.

Nos, elbúcsúztunk. Nem szólt a harang.
Most néma tél van. Suvasztó, bitang.

A könnyű percben

Mit kérdeztél? Nem értem, nem értem.
Ősz van, hajókürt szántja a ködöt.
A vézna pallón tétova kolompszó,
Vedlett krizantém a torzók között.

Március: a régmúlt. Legenda a nyár.
Mondják, sírtam is – emlékezni kéne.
A könnyű percben anyám erre jár,
Dehogyan halt meg már több mint ötven éve.

Mesélsz nekem a derűs alkonyatról?
Hazudd el szépen, mint melegít a tél!
Ócska prespánból a horgony, a trón.
A végső front hideg rács. Valódi, acél.

És újra kezd

A végtelen mező, a völgyiség
befogad, könnyen alkuszik.
Dombocskák közt a szűk valóság
dorombol holnap hajnalig.
Odébb – no, mondjuk, lejjebb –
gémeskút-hinta dolgozik,
a mélybe toccsan, cuppan, csobban,
csillogó csöndet bondorít.
És újra kezd: billen, sikárol,
gyöngyház-időt lázas térbe olt,
váj az éjbe vérszínű hajnalt,
mohokra hint sziporka-harmatot.
Mert ömlik a fény, az élet nedve,
Tajtékos csorda vár, s a lüktetése
Ünnepért ágál: íme, most szakad
a vak öröm sikító vödrébe a nap.

Gyűrűk

J.A. improvizációk

A fűrge perc garast dadog.
Boglyacsend ég. Az éj halott.

Bong az új év, még tétován.
Külvároséj? Betonhodály.

Haraszt-szívó kis magyarok?
Értéktörvény, túszerdők.

...

Elefánt voltam. Elefánt vagyok?
Hangya-ösvényen tapodok.

Földem kihűl – mért hűlne ki?
A törvény kinn, benn égeti,

Kozmásodjék csillag-sültem.
Mereng az ég. Túrtem. Túrjem?

...

Párizsban hatszáz lány bolyong.
Szürkék, tépettek, magyarok.

Itt *lejt a járda*, ott *a lét dadog*,
Magányos kürt szól. Kis tőzsde-dalok.

...

A mama hallgat, szeretőm halott.
Ágyamon bérlők, bolhás paplanok.

Repedt kályhámról macskám odavan.
...Bezárnám ajtóm. *Mint mindannyian.*

Gúnyrajz

Tizenkét világvége – mondod –
Visszakövethető;
Pontosabban: do-ku-men-tál-ha-tó-an
Legalább ennyi volt.
(Lehetett persze több is.)

Pannónia mindenesetre megmenekült,
Csupán hétszer borította tenger,
Kétszer perzselte tűzeső,
S az égbolt is csak egyszer szakadt rá.
Jól van, jól: bagatell!

Így
Itt
Nem is pusztultak ki a dinoszauruszok,
Csak elvándoroltak.

És visszatérnek!
Ha nem ma, holnap.
Érzékeny magyar nótákat dalolnak –
S kihalásunkról ők végre
Precízen gondoskodnak.

Hiú szél pörget

a ciklus véget ér:
a versek porig égnek.

hiú szél pörget
pernyét, homokot –

a rózsaberket
holnapra ígérted,

ó béna kertész,
bábbá tett bolond.

Hódolat Maxwellnek

egyszerre két ajtón szállsz le
a villamosról
s két városba jutok egyetlen időben
de ez se biztos

megrázod fejed
hajdani sörény maradéka gyászol
hol is van a földem
te vagy vagy én vagyok

gulyásleves fő
veri a készülő tavasz szagát
megérkeztél és sosem érkezel meg
verem az ajtót

beeresztesz beeresztelek
vagy magam engedem be
sorban egymás után
egyszerre mégis

Közeledik

nincsenek itt varjak mondja ki a mester
felhők a hegyen túl térülnek látod
hümmög a deák a varjakat megettük
már túl a hegyeken sem rakhatnak fészket
seregélycsapatot látok feketélni
meg hát a verebeket

hó hullik tavasz lesz s a nyárra ősz megint
fia seregély sincs mondja most a mester
a deák hümmög rá bizony mind megettük
túlföldi borágon vijjog a csapat
csak egy viharfelhőt látok feketélni
meg hát a verebeket

hajt a fehér zöldbe, pirosba, sárgába
böki a mestert a verebek hiánya
kidobja az ásót szögletes gödréből
hümmög a deák rá itt csörög az ócsont
az acsargó vadász csörtetését hallod
meg hát a verebeket

Inasok jönnek

Az ősz, mint mindig, beköszöntött.
Szia, mondta és gesztenyét dobott.
Pókháló-vázra feszült fel a napfény.
Megváltóként? Ne hidd, csak ködnyomok...

Szolgáltál rendben; s szolgál-e valaki?
Rossz kérdés. Csak szüret-tájt nyer jogot.
Mosolyodban nyolc balladát vigyázol.
Otthonos fényben kormolt homlokod –
Vert lánc mögötte, csontod szakítja ki.

Végül mindegy lesz, mire is születünk.
Miért halunk meg, még fontos lehet.
Szikrázó ékszer-foglalat halálunk,
Vörös ékkő a száz éve várt holnap,
Fekete gyöngy a nem várt gyűlölet.

Tudhattad volna: a vár összeomlott.
A bölcs mozaik egy halom cserép.
Hívod a mestert, össze kéne rakni.
Inasok jönnek, nagy-néha egy segéd.

Teszik a dolguk, ahogy megtanulták.
Nincs semmi híja, mégsem lesz egész.
Szerepel a számlán minden valós tétel,
Nézed a számsort, csicsereg a pénz,
Moha tör az ős falakra, salétrom, penész.

Invitáció

Varga Rudinak

Hal-
ló,
sőt:
hóha,
ha-
hó,
fekete ló!

A
helóta
nóta
mióta
óda?

Nyom
a
pót-
kvóta?

Mehetünk
(mit tegyünk!)
holnap
Hahótra.

Addig
tégy szert
kötélre,
drótra.
(Lándzsára,
pót-izsópra.)

Longinusnak
már szót
a templomi
szóga.

Jó,
ez a *dóga*.

Majd
- később -
mögmutajja,
hun a harmadik,
hun
a negyedik
borda.

Tanköltemény

cédula a lételmélethez

Túl szépre sikerült az ábra,
túl részletes is,

minden bizsonnyal újat kerekítünk,
egyszerűbbet, no, egy appart kicsit.

Örüljön az apparátus –
az egészből

megérthet végre,
mákszemnyit bár, de valamit.

(Kancsal a szemlész,
kancsi lesz dala.

Vadon borul ránk, ápol,
mint majdan s valaha.)

Fordul a tánc

amit kimondtál: létezik.
amit megtartasz: ím, az is.

lenn, fönn:
faragott kép csikordul.

kinn, benn:
láp, útvesztő, no persze, sivatag.

mondhatnád: mindent tudunk.
nem szólsz: így értünk igazán.

fordul a tánc: végre tavasz lesz,
kötél idő, vérízű vihar.

Feszül pörzsölt íj

Kő a parton

nincs egyrészt-másrészt nincs körülbelül
ágabogáló pontatlan beszéd

ülsz a parton alkonyatban
szúnyog szitál s a szél felébred

szeptembered még fel-felizzik,
de a tűzvész már oda

a tett hiánya görcs a kőben
ha eldobnád is nincs hova

A vallomás

Én öltem meg Pier Paolo hogyishívjákot, azt a Pasolinit, naná,
Majd a Fellinit, hülyék. Persze, lehet, hogy őt is, én, akkor.
Én öltem meg, azazhogy nem is én, talán én, vagy mégsem.
Oly mindegy már. Meghalt, nektek hiányzik, nem nekem.

Volt egy pasim, arról beszélt, nagy költő volt az a marha, sőt.
Dadogott egy verset is, *felnőni az árva állati sorból*, citálta,
Könny ült a szemében – én meg vártam a pénzem, negyedórát,
S arra emlékeztem, ötször roppant a csontja a kerék alatt, ötször.

Itt a börtönben furcsákat beszélnek a népek, a tisztelendő se különb:
Jobban ismerte Krisztust, mint negyvenhárom trónoló pápa, súgta,
De Tonio tudja, röhög: buzi kommunista volt, azért ugye nem kár,
Ahogy érted se, kis Pino Pelosi, tetű-gyár, kamasz gagyi-ördög.

Múlnak az évek. Bizisten, nem tudom már, megöltem-e valóban.
Verték vagy vertem? Fekvőrendőr előttem, előttük? De meghalt.
Ahogy meghalok én is, még Tonio is, a zárkacsődör, s az atya is.
Mi mondatja velem újra: *felnőni az árva állati sorból*? Mivégre?

Bár arcod füstben

Te *lé*sz a jövőnk – hirdették fönnen –
túllépsz a téren és időn (bölcse),
edződik arcod a füstben, ködben,
plakátországra ragyogsz gyötörten.

Lettél ígéret, szellem, arctalan,
s bár tömegednek tengerhangja van,
nincs emberszava, így hát hangtalan
magányod ágán hervadt lomb a dal.

Mégis: jövő, meg ígéret lennél!
Azok a tettek, amiket tettél:
s amit teszel majd, lábad megvetvén
élősdí boncok búzló holttestén.

Csikorgunk

ha akarsz zöld legyen
piros is lehet a bálvány

csikorgunk fehérén lilán
barnán meg kéken sárgán

mily boldogan is élünk
azon a szürke pályán

pörzsölt íj feszül ránk
fekete szivárvány

Csitítsd az őrod

békét hazudik a pohár de
a győztesek már élre álltak
ördög hegedül menetünknek
sós szél szennyén dobszó szárad

csend vánszorog a sorok közt
meszesgödörben a bátrak
csitítsd az őrod mért pofáznál
márcos gyomrod prédikál csak

Episztola

Régi barátom,
mondd, hova álltál?
Kikre köszöntöd a drága kupánkat?
Mertek-e néked is kétszer a tálból –
Vagy csak a könnyebb útra vetődtél?
Fertőző uralomvágy láza gyötör?
Bamba uracskák zsoldosa lettél,
Görbe hatalmak mámora pörget.
Tudjuk, a szólamokat hamar értik,
És teli tölgyhordó tetejéről
Szépen zeng a bárgyú hazugság,
Ám a te szádból – rettenetes volt!
Persze a mentség kés a fogad közt:
Más a reménység, szebbek a célok,
Más a világ, hé, újak a lányok –
Bármilyen ócska a régi díványunk!
Mit szólsz? Látod a koldusokat még?
Látod a munkapadoktól az árba,
Úrbe lökött szakikat? Mestereid mind?
Míg kenyered süti, nyúzod a péket?
Jó belerúgni a *célszörű* népbe?
Szemközt köpted apádat, a bátyád,
Mért feszíted meg ősz tanítód is?
Tolvajok és pimaszok paroláin
Latrok gyilkossá *nemesednek*,
Gyilkosok példatevőkké, s már mint
Államférfiak ölnek örömmel!
És te közöttük? *Néhai* ember,
Halk szavú egykori cimbora, sorstárs,
Múzsák volt szeretője, *lateiner*?
Ott idegen vagy. Félresöpörnek,
Add ki a kincseidet, s coki aztán!
Itt üres még a helyed, poharad van,
Nem szaporítom a szót. Gyere tüstént,
Hogyha eszedhez térsz. Ne nagyon késs!

Vályogsatu

A falud vályogfalú.
A csobolyó üres.
A zengzetes nevek mögött
zárt kapuk, gyilkos szilveszterek.
Miért nem mész haza?

Egy moccanásod elég volt,
s egymásra ugrottak a téglák,
cseréptető borult a házra,
s helyére bújt minden vezeték...
Lepattogtak a deszkák
a foltos ablakokról,
s a végleg beszögezett kapuk
vígán tárultak ki újra,
s a napfény-ittas csorda
visszacsörtetett a túlvilágról;
egy moccanásod elég volt.

Miért nem mész haza?
Zárt kapuk, gyilkos szilveszterek
a zengzetes nevek mögött.
A csobolyó üres.
A falud: vályogsatu.

Garázsmenet

visít a lány
üres buszon az éjféli

áll a forgóban
a forgóban áll

hablatyol az éjféli

ez a busz
kiáll

míg mer visít a lány

Füredi elégia

1.

Savanyúvíz a szanatóriumban – lám megöregedtél.
Baktatsz a parton, méred az időd, télvégi szél fúj.
Fáj ez a télvégi szél, a másodpercek szúrós göcsörtök:
Talpad alatt, szíved felett, mindegy. Sebek friss sebeken.

Hattyúkat, lomha vadkacsákat etetsz, ürge sirályt is,
Szívvel operált társakkal lopva sörözni sietsz a kioszkba,
Forró velővel borított kenyerek közt néha a fröccs is,
Néha a törköly is elmegy, persze, épphogy, kíméletesen.

Nincs holnap. Először löknek fel a tervek, először érzed,
Nélküled is kész az idő, nélküled is teljes a csorda, az élet.
Oktat a *halni-tudó* bányász, nyugtat a gazda, int a riporter:
Ők jártak *odaát* már. Semmi a semmi, mért kéne ragoznod.

2.

Alszik a kikötő páncélos jég fedi
Bronzhalász szigonyán csúszkál a suta fény
Bolyong egy nevetés a fűzfán fennakad
Sirályrikoltásban fürdenek a kövek

Magányos bőrkabát merül el a ködben
Élénkpiros kendő száll a vonatfüttyben
Kár volna nélkülünk zsong a varjúcsapat
Felhőt formáz fennen hó pihéz setéten

Tavalyról itt maradt kórokra települ
Hóember-sisakra von bársony szalagot
Sárgarépa-orra pöttyint plüss pamacsot
Kormozott harangszót lassú kedvünkre hint

3.

Itt csak a nyár, csak a nyár az igaz, csak a nyár a valódi,
Itt csak a nyár jó, s így csak a nyár szép! Ordas időnkön
Ókori mesterek álma szuszákol, a sors ki-kihorkant
Két fennköltebb eszme közül: na mi van, takarodnak
Téli kutyáitok? Élték-e még lent? Zeng-e a kocsma?

4.

Magyar földön magyar tenger
Magyar jégen magyar ember (ihajja)
Minket mindig jégre vittek
Ruszkik svábok frankok brittek (csuhajja)
De a jég sem marad örök
Hol vannak már a törökök (csuhajja)

Nincs itt török nincs itt tatár
Jól behúzott öv a határ (ihajja)
Lehetsz kívül lehetsz belül
Magyar ember mind üdvözül (csuhajja)
Magyar ember mind üdvözül
Legalábbis körülbelül (csuhajja)

Füred partján olvad a jég
Bár a szív is olvadna még (ihajja)
Nem mehetünk innen haza
Amíg ilyen hús a haza (csuhajja)
Átüt a vér a gylcs ingen
Magyar égben magyar Isten (vigyáz ránk)

5.

Terveztem tornyokat délceg palotákat
Hidakat a homály holdvesztett honába
Lecsapott érettük a hétfejű bánat

Fénnyé kalapáltam szablyáit a szónak
Forgattam is bátran persze hogy hiába
Már dörömböl értük a hiéna-holnap

Éltem volna szépen várnék derűs estét
Csontba zárt meleget friss lepényt a tálba
Mint ki minden halált és szerelmet átélt

6.

Tudod, ebben a kocsmában
mindig szól egy ének.
Hol a himnusz, hol egy nóta
anyánk keservének –
keserű bakamars, vagy a bunkó sújt le,
kivirágzik a láz
feketén a szememben.

Jön-e már a tavasz, az a nyár,
vagy a végső ősz, a telek tele vár?
Ma a slágerek élnek.

Ha velünk élnek, legyen így,
nem birkózom fellegekkel.
(Varjakkal sem, különben.)

7.

Hibátlan arcomat
Napra feszítettem
Ráncokat perzselt rá
A hétlángú isten

Balaton viharát
Fúttam el egy szóval
Tűzhányó hegyeit
Játszva eloltottam

Dúskáltam a nyárban
Rongyos király voltam
Aranyát a napnak
Buzgón tékozoltam

Mostan gyűjtöm sorra
A búcsú mécseit
Jégbarlangos telem
Utolsó fényeit

Hiány mosta árnyak
Dúlják a világot
Nevük-vesztett lányok
Süldő árnya sápor

Keszthely felől felhők
Árnyak gyülekeznek
Ha pótlom most pótlom
Híját seregüknek

8.

Ne nézz a földre – jég a föld,
Ne nézz az égre – jég az ég.
Vakon maradj az őrizőnk,
Füred reménye, réz napunk!
 Ne nézz a télre – rég hamis,
 Ne nézz szívemre – még az is.

Maradékok, csutkák, jó urak

Nemzedékem legjobbjait? Láttam?
S én is az örület romjaiban?
Nem voltak, s nem voltunk mi sem, fiúk,
dehogy voltunk a legjobbak, nem ám.

A legjobbak meg sem születtek.
Kortársaink a klinikákon szülés előtt
szenvedtek hősihalált,
vagy csecsemőkorukban hulltak
a gyermekotthonok kriptáiba,
s a feledés állami gondozottjaiként
cseperedtek hő áldozattá –

no nem, nem voltunk a legjobbak,
csak a maradékok, jó urak,
a kényszerű hősök, ugye, a vétlen
s véletlen elsőáldozók...

Próbáltunk hasonlítani rájuk,
hasonulni, úgy lehet.
Szívtuk magunkba a világot,
ahogy ők tennék – gyermeteg,
hiú kaland volt.
Másként maradtunk vesztesek.

A kiplakátolt óriások
műsora – tudjuk – elmaradt,
emeltünk dombot romból, ganéból,
azon grasszált a társulat:
törpék trampli tánca toppant
tört tetőkön
és a roppant
gerincélek ráspolyán.

Törpék tánca – vagy még az se!
Árnyjáték egy kés fokán...
Bábuhitből gyúrt kenyérbe
tört a pengénk,
nem szent kőbe,
csorba csonton sem csikordult,
nap vérétől nem vakult.

Nem vagyunk, csak maradékok,
a redves reszti, jó urak,
szájhősök, ugri bájjúnárok,
szavak hínárját fontoskodva
csócsálgató, leírt hadak.

Méltók emlékre, feledésre –
akik helyett most itt vagyunk:
ha szóltak, zengtenek egek,
ős hegyek cseréltek helyet,
gyűlt a szájukba ezrek hangja,
s kiköpték: kell! Vagy: nem lehet!

Magasodtak mögöttük némán
szellem- vagy valódi hadak,
mértékét szabták az elmúlásnak,
mind maga hitén volt szabad,
belevakultunk a látásukba –
nélkülünk volt teljes a csapat.
Semmibe tűnt nélkülünk a had.

Őket senki le nem győzte, mi folyvást
vesztünk, mert veszteni tudunk.
Ők minden úton lettek ellenségre,
mi gyártjuk őket, s belebambulunk.
Pusztulásuk: barbár diadal volt,
a rothadásuk – élő humuszunk,
holtukban is húzzák a világot,
mi meg – mint tudjuk – vesztesek vagyunk.

Nem férünk be árnyaik közé sem,
mi maradékok, csutkák, jó urak,
üzenhetünk akár a sárga házból,
a sunyin vállalt pózoló halálból,
pálinkagőzből, kisúri kocsmából,
füvek füstjéből, mákony mocsarából,
aranylövés előtti szúrás mámorából –
méltatlanok vagyunk a megvetésre is.

Mi? Nemzedékünk legjobbjai? Egymást
felkenve rég az ellopott trónra alkuszunk,
amit székelésre használ a józanabb kamasz,
s tűzre vág a szolgaszélben didergő vagány.
Zene szól közben, a mások zenéje,
gennyező sebből bűzölgő magány.

Láttam nemzedékem legjobbjait?
A kérdés hazug már. Belepirulok.
Dadogó létünk áltörvény zabolázza:
kolduskenyér a jussunk, jussotok.

Néznek-e ránk, kik voltunk, s lehattunk volna?
Ők néznek ránk, a Voltak, a zsúfolt golgotáról:
egymásra feszített krisztusok
magasodnak a pilátusi szélben –, felmagasodnak,
mi meg öröljük csendben az időt.

Piszkozat

ott él a szabadság
minden születésben
ott a gyerekeink
növekedésében

ott él a szabadság
a férfiban nőben
a búcsúzkodóban
a közeledőben

lappang a hazugban
bú az óvatosban
izzik az igazban
világol a jóban

ott él a szabadság
az épülő házban
a tegnapi sóban
a holnapi lázban

vergődik veresen
versben és halálban

Örök jelenből

Mit is? Miért? No és mivégre?
Mi? Értük? Védtelen és védve?
Előre, hátra és középre
Repülő kövek menedéke.

Menetbe rendezett tömeg.
Külön-külön itt sincsenek.
Hull a hamu, az egek égnek.
Dadogó bábót bont az ének.

Erősen hiszem, nem volt kezdet.
Hogy is lehetne vége ennek?
Örök jelenből pislog a szó ki:
Tűnődik: szabad, kell-e szólni.

Vas éjfé

vas éjfé

ébreszt
riadt tavasz van
hajszál szakad
a kard íme

kiáltás tart vagy
lepkeháló

itt brong
az eldöntött idő

rács mögött
a fintorgó zene
kupacokban
a forradalmak

Vacogjanak

Aranylanak a sablonok:
Alkonyi fényben baktatok.

Fölöttem Isten kék ege:
Most döntöm el, hogy félek-e.

Most döntök erről? Ó, dehogy!
Vacogjanak az angyalok.

Meglőtt poéta: hallgatok.
A hallgatásom is halott.

Zuhanás

nem nézek a földre – ég a városom
ködfüldön a nap – csillagpernyi rom
árulók dühe – szúrt seb vállamon
színtébe fogad szétvert otthonom

Télből télbe

Hová osonsz a hámló alkonyatban?
Naptűz üszkébe-hamujába?
Hová inalsz a zuhanó időből?
Nyárvégi tavak hínáros honába,
Papucsos őszbe,
Ködkürtök zshivájába?
Térképek mögé,
A hosszú csöndbe, a pernye viharába?

Hiába, tudd, hiába.

Mint cellaajtón a zár,
Kattan rád a világ lakatja.
Rab maradsz,
A mindenséged rabja.
Világnyi tágas bár a börtönöd,
Mégis görnyesztő szűkét
Szenveded.

Sarokból sarokba, télből télbe állsz,
Szöknél,
Csak új, s újabb cellát találsz –
Díszíted, felvirágozod,
Azt mondod rá: az otthonod,
Barátokat hívsz, tisztességet,
Őreid lesznek, bérkövetelők,
Ha újra szöknél, már ők tartanak,
Erősebben, mint a vasbeton falak.

Óvnak, őriznek, csinosítanak,
Tartják torzképed, örök pillanat!
Közkinccs lehetsz. Nini: ez ő. Az ott!
Szarkofágra szikkad műkő mosolyod.

Szöknél, szökhetsz?
Minden marad e töltetlen percnél.
Sarokból sarokba, télből télbe –
Szót próbálsz a vízzé vált vérre.

Tenyerén

gondos jövő
ki táplálja az ég madarait

mező virágait
erdő vadjait

tenyerén tart az isten
valahány
valamelyik

Téli eső

Szúrós eső a hosszú utcán:
Szeszélyes tócsák, vadvizek,
Jéghártya feszül,
Holdparázzsal
Hinti be színét a hideg.

Dobog, tocsog is lassú léptünk,
Lustán fordul a téli ég,
Vonít az éjféli
Vak kutyája –
Mi vár a sarkon, mondd, mi még?

A fordulópont

No lám, a fordulópont,
Bulldózer, hóeke –
Töltéssé fagyott hórögök,
Árvíz ígérete.

Sátrakba-fülledt katonák
Piros orra a jel,
Tilos előre látnunk,
Hitünk is hátra kell.

Mocsár dagad alattunk,
Holnap buzgár fakad,
Homokzsák-létünk ünnepét
Köszöntik a halak.

Bolond Istók, istókuccse

Bolond Istók dalai

1.

Van-e halihó meg hóha?
Színszagminta az új hóba?
Van-e frissensült hazugság?
Vagy azt is jég alá dugták?

Receptjeim már nincsenek.
Passuthködben az istenek.
Van igaz, csak virtuális.
Áll a malom, még ha ál is.

2.

a sarki hentes nem öl malacot
bubákkal bíbel nézi a plafont
a tükrök szélén százával fityeg
talmi talizmán csempe amulett

3.

drága ereklye műtyür kabala
segítsd az asszonyt sosem ér haza
a házba lépne se út se kapu
apróvas élén kolduskoszorú

4.

ködre köd borul füstre füst tudod
álmatlan éjben macska andalog
fényes szőrében bolha csillagok
vacogva várják a nikkelt napot

5.

huszonnégy emelet
ez toronyház lehet

vagy jussáért harcoló
nyeszlett felhőkarcoló

akár ez vagy akár az
míg megmászod elfáradsz

6.

vaskalap van a fején
ez a bohóc az enyém

a tiéd meg az a nyolc
pemzlibajszú bergengóc

senkivel sem cserélek
vadcsereznyén megélek

adok neked egy zsebbel
csak a hajam ereszd el

Bolond Istók újabb dalaiból

1.

Sejtként lüktethettem egy gigászi lényben.
Láttam már New Yorkot. Minek tovább élnem?

2.

Magyaráztam nektek magyarul tatárul
Nem embernek való teher ami rám hull
Visszabámultatok törökül taljánul
Micsoda vitéz ez pelyhek alatt ájul

Ólom az a pihe vas van a szó mélyén
Kövek között katarat a kupec gyékényén
Rögöt talál messzi csillagok mélyéből
Perzsa pántlikája szegélyéből fény dől

3.

(az álelefánt leleplezése)

ez az ormány:
barkácsolmány!

4.

béna barátom aludj csak a holnapok rendre befutnak
fáznak a városi fák vénül a vézna világ
létezik élet a Marson tegnap jött meg a majmom
én küldtem őt a hírért referátuma úri kimért

5.

Alkuszik Péter a tűzhányóra,
de keményen tartja az árat az isten.

Hagyhatjuk-e, hogy minden tűzvészt
fáklyává szelídítsen?

6.

a kockában
Oszkár van
és kocka van
az Oszkárban

fele ide
fele oda
hogy is van ez
Rókakoma

7.

roncs: földdé lényegül. emlék.
emléke madárdalba merül. ékes.
hangyák menetelnek a szélén. rend van.
száz év múlva a régész nevetve leszólja.
ezer év múlva a hűlt helye: nemzeti érték.
ha lesz nemzet. na meg érték. s ja: ezer év.

8.

Bambán felnézek, nincs titok:
Naná, megint a jázminok!
(Végre este van, vének a vadak.)
Fecskék álmába vackolt be a Nap.

9.

alsó felső király
meg a nagyvilág
Márta rőt hajában
borfehér virág

10.

kutyám Adél a könnyű dáma
a versben él a rím a párna
alatta

kutyám Adél ha csontra várna
kutyább világba szállna álma
kamatra

11.

a lóság
eszméje
a lóban
köszöni
jól van

12.

bosszant egy régi dallam
halak úsznak a dalban
hálóárnyékban mondják
ki-ki vállalja sorsát
ha értem a néma nyelvet
álmodom tehát kellemek
bosszant a régi dallam
dúdolgatom egy halban

13.

a gatyakorcban megáll a korom
így a nadrágot jól rágombolom
most a nadrágra száll le a korom
így a zubbonyom jól rágombolom
most a kabáton gyűlik a korom
hát a világot jól rágombolom
most a világon áll meg a korom
mit gomboljak rá még kigondolom

14.

az első sor isteni adomány
de ma alszik az isten
így hát ezt a költeményt
az ötödik sornál kezdtem

15.

őszelő méla
zümmögő meleg
földnek sodródok mint a
hírnök levelek –
még szárnya van a napnak
alig kacsint a holdra
még repülök mintha
esélyem volna

16.

jelek a szigetről
füstjelek
üzenet bennük
üzenet

üres a part
a téli éjszaka
magában szól a vers

és szaga van
no
dögszaga

17.

a barna sör éltet (hizlal)
éltet (hizlal) a barna sör
a barna sör a jóbarátod
jóbarátod a barna sör

a barna sör ad örömet
örömet ad a barna sör
(bár fejbever ha nem vigyázol
és másképpen is meggyötör)

ne félj mégse pusztítsd bátran
mennybe emel a barna sör
a telt angyalkák már csapolják
isten képe a gyöngyökön

Bolond Istók tovább énekl

1.

Kötetlenül, vidáman,
Ahogy a hal a vízben,
Ahogy a lány az ágyban:
Kötetlenül, vidáman.

Csak aztán meg ne bánjam,
Ahogy a hal a zsákban,
Ahogy a lány a kútban,
Csak aztán meg ne bánjam.

2.

Kedden, bizony már kedden,
Ünneplő ruhát vettem,
Fejemre süveget tettem,
Kifényeztem a kedvem.

Szerdán, bizony már szerdán,
Csirkegyászt hirdetett Perbál,
Kiürült tizenöt szesztár,
Szerdán, bizony már szerdán.

Csütörtök, péntek, szombat:
Nyoma sem maradt a gondnak,
Híveim mind igent mondtak,
Csütörtök, péntek, szombat.

Vasárnap fényes szívvel
Be is csődültek minden,
S amikor elfogyott minden,
Lopva távozott mind el.

Fejfájós hétfő reggel
A romokból kimentettem
Sánta dalocskám, s menten
Lemezre énekelttem.

3.

Hosszú tavasz van örök délelőtt
Felszánthatnánk az összes temetőt

4.

Vegyétek végre tudomásul:
Még kisebbfajta isten sem vagyok.
Nem én kaptam a Földet hozományul,
Ami enyém, csak abból adhatok.

5.

A tükröt letöröltem
Frissre húztam az ágyat
Macskám új almot kapott
Jöhet a búbánat

6.

Az erdő rég nem létezik.
Te sem jössz már a fák közt.
A napsütésben pőre sík.
Forgószél járja a várkört.

7.

Az egyszeregy az egyszeregy
Az irkafedélre nyomták
Más lett a térkép a címer
De ehhez nyúlni no ki mer

Az egyszeregy az egyszeregy
Bár a hátsó lapon szorong
De nézd a dölyfös címlapot
Minden cikornya megkopott

8.

A szolga szél kitágul
Még világvége sincs
A tények haldokolnak
Kattan a jégkilincs

Csonka bulvárdarab
Művér bukéta kincs
A zárt felhőveremben
Álmodt élez a nincs

9.

még maradok

követne
kés kenyér
kőcserép

ablakok

leszakadt gomb
a szó
koppan a kövön

kelek
következem

10.

A láthatatlan: látható.
Az érthetetlen: tiszta.
Sűrű pelyhekben hull a hó.
Nem köszönnek vissza.

Ez a tél már nem enyém.
Milyen tavaszra várnék?
Ül Éva Isten tenyerén,
Mindenki más csak árnyék.

11.

A város szélén nincs bitó.
Rég elsüllyedt a várrom.
Déli szél fúj, tisztító,
Nem kéne reád várnom.

Szorongásom az ősöké,
Mégis ma valóságos.
Várfal mered a lét fölé,
S bitót tervez a város.

12. (Áthúzott utóirat)

~~Én nem tudom, te nem tudod,
Érdemes-e tudni.
Múlik évem, az utolsó –
Nos: fel fogok bukni.~~

Vojtina daloskönyve

1.

szántottam szántottam
sohasem vetettem
kedvesemmel kedvvel
köddel keveredtem

most várom most várom
a búcsú perceit
halhatatlan őszöm
árva gyermekeit

2.

mester mester szóltam
csaknem kiabáltam
valami nagy baj van
ritmussal verslábbal

egyik félrebillen
a másik meg sánta
mester mester mért nem
vigyáz a világra

3.

lovamat kötöttem
kóróhoz virághoz
fekete ürömhöz
pettyes galócéhoz

kötőféken bozsog
tépi harapdálja
miért küldtél mester
lovat a világra

4.

három banya hóban baktat
messze van a város
kecskebakot idéznek meg
fel is pattannak rá

egy kecskebak hóban baktat
látszik már a város
három banyát idézett meg
fel is pattantak rá

5.

minden dalból több titok szól
rejtett titkok fényesek
sötét titkok kényesek
kibeszélnék ki bizony

6.

Váradvar, Visegrád.
Mókusjárta csend.
Mátyás-mesék hülnek.
Álruhás a rend.

7.

óriási gondom
elszürkült a csend
te meg hol maradtál
kint vagy idebent

lőrés a betonban
kornétás főveg
görömbölytapolcán
érik az üveg

lánckesztyűs szüretben
nóták fürdenek
téblábolsz kezében
tizenkét ecset

8.

Üres az én zsebem, krajczár se nincs benne,
Szegény ördög lettem, mit adnak hitelbe...
Fölmégyek Budába, az király elébe,
Elkobzolom néki, ha vóna, mi kéne.

Elkobzolom néki, azaz elkobzolnám,
Zálogban a koboz, sárba fúlt a nótám.
Korcsmába megyek hát, fa- meg bádogházba.
Három decit hatszor! – s köpök a királyra.

9.

a vers mögött a tiszta tó
a szűrt idő a bölcs halál
unott az est de biztató
emberre lel ha rád talál

10.

szuronyok balták farkasok
a karácsonyos tél halott

fehér kendő a sebeken
kivérzett őz a szerelem

feltartott kézzel állok itt
a hit hiánya bátorít

tudom elég egy roppanás
siseg a hóra szórt parázs

köpi kegyét a jégkirály
neonkerék a glóriám

Satyricon

Ez egy

Nincs bennem múlt holnapból lettem
Amit szerettem hagyd szeretnem

Ez egy tiszta fehér papír volt
Mielőtt nekifenekedtem

Lehetett volna persze kék
Azt is felvérezném a verssel

Barbár dúlásom e fehér rendben
Kiváltom néhány porka pettyel

S nyomaimból bármilyen setétek
Vert szó terem vasba mentett ének

Igaz még nem ma talán csak holnap
Késsel kelek míg áldoztok a holdnak

Idill a monarchiából

Óma tócsnit sütött,
tótosan szerette,
pedig *fenekestül*
cseh volt teste-lelke.

Sógoránál szolgált
liptai juhásza,
forró tócsnink rendjén
pihent be a spájzba.

Sokác ura megjött,
dőlt a pájinkától,
gyepálta is rögvest,
széltibül, hosszából.

Anyuska irigyen
ámult a gój tempón.
Lemberg war schlecht Schule!
Megfosztott e forsztól.

De a tócsni nem várt:
dicsérték is hamar.
Közvetítő nyelvként
jól szolgált a magyar.

A földkéreg legfelsőbb rétege

*A Mindentudás Egyetemének 2104. áprilisi adásából
– részletek –*

Mint az előző részben bátorkodtam Önöknek bizonyítani, roppant keveset tudunk a magról; a köpenyről nemkülönben – emlékeznek: belső- és külsőköpeny, s miként úsznak a kontinensek a magmán, emlékeznek a tektonikus lemezekre is, miért mondanám újra. A kéregről beszélünk még, a kéregről csupán, a föld bőréről, igen, amelyet a szárazföldeken egyszerűen talajnak hívtunk, anyaföldnek, hehe.

Hinnék-e, barátaim, még száz éve is ez a humusz, ez a bódító katyvasz, ez a szénhidrogénekből, aminosavakból, szilícium- és széngyűrűkből, sókból, mélyből jött mikroelemekből, oxigénből, mimásból összerottyantott sűrű főzelék, ez a sár, ez a kozmikus reterát-üledék alkotta a kérget, no jó, a kéreg felszínét, hogy pontosak maradjunk, s tekintsünk el a tengerektől, ahol a plankton-övezet töltötte be ezt a kétes dicsőségű szerepet, ugye, de ezt már a múltkor megbeszéltük, ez volt az élet szférája a régiek szerint, az életé, amiről ők szinte semmit se tudtak, csak éltek a vakvilágba, hehe.

A döntő fordulat a huszadik század vége felé jött: akkor a kéreg új, igazán életadó rétege megkezdte – ma már tudjuk – győzelmes nyomulását, s ez a földtörténeti kor tart még ma is, s meghatározza a holnapi győztesek, vélem, örök diadalját. Persze a kezdetek hősi jellege csak a méla utódok bölcs tudatában vált nyilvánvalóvá, a miénkben, ugye, és Önök értik először. Kezdetben a szemét kezdett szaporodni: a nejlon-kor után az új csomagok burkolata lepte el mind a mezőket, a városok útjait, majd ki, az erdők padmalyait, sőt a patakmedreket is, az új kor szent anyaga, a papír; ily méltatlan ágyban született meg a kéreg első még milliméteres rétege, majd a szervezett emberi munka segített: méltó szintre emelte a káoszt: végre megadta a módját. Ó, spontán haladás és szent akarat násza! Hehe.

Könyvek ezrei jöttek, majd a levéltárak iratkilométerei terültek szét a világon, szép egyenletesen, sorban a telt anyakönyvek, adásvételi okmányok, feljegyzések, levelek, csorba petíciók, rölapok és behívók, szerződések másodlataikkal összecsatolva, széljegyek és adókirovások, vádiratok, ki tudja, miféle jegyzetanyag, gyűlöletet, vézna szerelmet szóba szedő postai kártyák, spicli-beadvány lapjai és a védekezők nyomorult sorai, bamba beszédek, s néha némi versszerűség, egy-egy kósza regény, plakátok a jog sűrűjébe szorítva, zacskók, kartondobozok, toalettszerek sokasága, a pézsét el ne felejtsem, jaj a pelenkát, s a rengeteg újság szélforgó színes lobogóját, a szürke is szín, hehe.

Ez volt az élet kezdete, nem más. Előttörténet a többi – most boldog a régész, bányász a föld, kincstemető, bárhova és le, ott a bizonyosság: él ez a bolygó, már a vizek felszínein is ott lebeg (a kérgesülő haladás jeleként) az első két deciméternyi irat, jéghegyek tetején is csillog a nett sztaniol, meg a krepp. Hogy kihaltak az erdők? Kenyér helyett cellulóz az ebédünk? Rostanyaga adja az újfajta egészség oszlopait, s persze, ára van előrejutásunk, haladásunk dicsteli napjainak, de ezt Önök jobban ismerik, meg is adják, így befejezzük. Ha gondosan beleírták kis füzetükbe mindazt, amiről csonka beszélyem szólni merészelt, büszke fejüket felemelvén átérezhetik, miért szólt a Teremtő az új Föld láttán imígyen: ez jó. Részei lesznek – már ha elvetik azt a noteszt – a jövőnek, építik a kérget, a földtani újkort, ugye, mind a távlatokat, teremtővé válnak maguk is, magasztosakká, minden jót, hölgyek, jó urak, hehe.

Áthallás

Serkenj fel kegyes nép
Egy stampó vegyest még

Két stampó vegyest még
Serkenj fel kegyes nép

Dologtalan

Anakreon a spájzban,
Inas leány az ágyban,
Csörög-morog magában:
Hová merült a korcs idő?
Lehull a dal az ágról.
Madárhalál, ha vádol,
Vesd ki a tél sarából
Az ember-arcú tévhited.

Szipogva int a lányregény:
Dologtalan az álszerény
Bitang, övé a *szerezmény*,
Kutyát, babát, morált vihet.
A bor marad! S maraszt az est,
Az ép tekintet, és a test...
Anakreon, te érted ezt?
Sandít a sors, ha csontja nő?

Gyakoroljunk?

(szapphói dialógus)

Állj, komám! Várj! Nézd csak a vének arcát, várd, mire jutnak!
Táncukat jól ismerem, és a nóták sem vadiújak –
Mégis ők adják meg a hangnemet, még tőlük a ritmus:
Minden övék itt.

Vén vagyok már, mégse fogad be, nem hív tar csapatukba
Senkisem. Más festi a ráncot, és úgy pördül a táncba...
Sem a ránc, sem érdemeim! Csak nyelvem, s áhítatom kell.
Nos, gyakoroljunk?

Hazudja bárki

Szonettet írni jó: szabálya éltet,
Kitöltöd ím a sort, a versszakot,
Sebet sem éget, minden megszokott,
Zenéje andalít, lehűti hő kedélyed.

Szonettet írni jó: akár a rejtvény,
Sorokba zárja talmi titkait,
S akár a rózsa, osztja szirmait,
És átsegít a vert szerencsén.

Mi mégsem írunk új szonetteket,
Nyugalmuk elriaszt, kedélyük árt,
Hamis, miképpen hangszereljük át?

Csináld te! Hadd tanácsolom neked,
Becsest becéz a rend s a rejtelem!
(Hazudja bárki, csak ne én tegyem.)

Hőguta

Ki segít szegény mormotákon,
Ha elfogy a mormota-mákony?

Ilyen dalokat kéne írni!
Csettintve egyet, íme, így ni!

Evet, mókus kalimpál egyre:
Gyere utánam! (Fára, hegyre.)

Ritmusukat kikalapálnám,
Ez öt-négy, négy-öt tagot számlál.

Kétütemű kilencesekkel
Versenyezhetsz az evetekkel.

S ha győzöl, mi van? És ha vesztesz?
Visszatérünk az egerekhez.

Kollázs

Szemben az Emke cigánya zen él
Az ablakokban hars muskátliszó
Befutott végre a körözött személy
Kétszer arat ha hat a kálisó

A kávéházban harmonika nyávog
Holnapra megforgatjuk az egész világot
A járda peremén hogy aznap ne feleljek
Egy kőre léptem én ím nincs a kő nuncsaku

Apácák borzongnak Toldi édes nyálán
Kapitányné lesz a kislány a zongoránál
De nehezen készül a vakond nadrágja
Hej te hej te hej te bunkócska te drága

Megközelítések

1.

Bömbölnek barna bivalyok.
Oroszlánszagot hord a szél.

2.

Lélegzet:
Bokrokba bújt
Esti fény.

3.

Sört ide! Töltsd tele bátran a korsót,
 én fizetem meg –
Kába a parti verőfény.
Éber-e holnapi csended?

4.

Por, ami volt.
Por, ami van.
Por, ami lenne.
Közbülső létezésünk:
Csírák, rügy, szerencse.

Mind szabad itt

*Legtö/kélete/sebb lét!/
Bá/mulva cso/dállak!
Mind szabad/ itt, mit az/ elme ki/vánhat;
Mit az/ elme! A/ szív, meg a/ test is.../
Szende sze/mérem,/ szent foga/dás ne szü/kítse,/
Szép hite/ink szita-/szárnyak a/lá feszü/lését!/*

*Ékes i/dőnk, ép,/ nagyratö/rő er/kölcsi vi/lágunk!
Lu/bickolok,/ ím a tö/kély friss/
Habjai/ közt, mig az/ édeni/ parton/
Lángol a/ csipkebo/kor. Ugye/ látod?
Ünnep/pé mele/gíti a/ szürke na/pok szigo/rát, na./*

*Se jég,/ se hó/ se dér!
Se tör,/ se kő,/ se vér!
Virág,/ patak,/ tavasz!
A láz/ lakó/i al/szanak!/*

*... Mit/ alszanak?/ Most eme/lik le az /omló
Vérpadok/ ácsola/tát ron/csolt tete/mükről.
Szinte/ szétveti/ népem az/ eszmény!
Perzsel a/ jámborok/ áhita/tos szeme/fénye!*

*I/lyen legyek/ én is!/ Kérem az/ égi la/kókat,
Szórjanak/ áldást/ rám az o/lümphoszi/ kegytár/
Összesö/pört szeme/téből;
Hadd legyek/ én is /tisztate/kintetű/ tolvaj,
Méltó/ságba e/melt rab/ló, hazu/gok feje/delme,
Maffia/-császár/, média/-sztár, anya/gyilkos,
Emberi/ joggal, a/kit meg/véd az id/ők szava,/ és a/
Száz here/ nímand,/ állami/ kókler,
Ügyvéd,/ ombuds/man, poli/cáj-had,
Képviselő-kör,/ félhiva/tásos ö/kör-száj,
Persze a/ jogrend/ szent szava/ mentén!/*

Hadd legyek/ bankfiú!/ Bróker!
Konzum/-kurva az/ orzott/ szállodaláncban!
Hős besu/gó, pedo/fil pap!
Hona/tyának is/ állnék,
Szagtala/nított/ új kivi/telben!
Néptribu/nusnak!/ Bunkó,/ szépszavú,/ szájas/
Utcave/zérnek!

Lennék/ pénzhami/sító,
Bérkol/dus-briga/déros,/ vagy bető/rő, kém,
Testőr,/ álcseré/-partner,
Csempész/nék ciga/rettát,/ ópiu/mot, szeszt,
Af/gán mene/kültet/ vagy belo/rusz lányt,
Bár/mit, csak a /rendbe be/férjek, e/lérjem az /
Erkölc/ új maga/sát, hogy/ senki se/ mondja:
Ó, ez a /balfék/ hogy lema/radt, jaj,
Mennyire/ cinkes a/ nyamvadt... /

Istenek!
Mért ne le/hetnék/ ennek a / nagyszerű/ kornak/
Példás/ gyermeke,/ mért ne?/
Nektek/ semmi ügy/ ez, pipa/füst, na!
Hálám/ nem marad/ el, dús/ áldozat/tokkal
Köszö/nöm meg/ csöpp kegye/tek, sőt:
Megjavu/lok,
Még a/ versfara/gást is/
Abbaha/gyom, csak/ végre a /kor fia,
Mit fia!/ szentje le/hessek!

Trilla

Nincs isteni adomány!
Krumpliszsákon a király.

Az udvar kinn a piacon
Káposztáslángost abrakol.

A hopmester gondba' van:
Már se korona, se jogar,

A pallosjog is eladó,
Árendás az ebadó...

Persze a bolond nevet:
A tatár is jön, emberek!

Nem hiszitek, a trón alatt
Helyre kis bombák alszanak,

Ébresztgetem őket reggel,
Mindjárt bekattan a vekker –

Trilla, trilla, trillárom,
Kivárjátok? Kívánom.

Némi hírnevet

a költészet világnapján

A költészet – ugye – kit sem érdekel.
Ha (mások) némi hírnevet értek el,
Köszönhették bitónak, öngyiloknak,
Esetleg bűnös kórságaik voltak –
Botrányt zsákoltak szerelmeikkel,
Vagyont rabszolga-kereskedelemmel,
Meddőhányók ormán megváltásba fogtak,
Hősök lettek, s gyakorta hős halottak,
Párbajban szúrátták-lövétték le maguk,
Kisujjukra csapták a palotakaput,
Besúgóok voltak, vagy gyanús besúgóok –
Kit érdekel, hogy közben mit danoltak!
Világnap? Bizony, a balekok napja.
A költő elborong, verset ír, abbahagyja.

Holnapig

Ez is dal itt.
Csak éppen nyegle.
Hejhó csupán,
Sőt: helyre-helyre.

Ugorj hamar!
És dobbants hármat!
Vár a vaskan.
Holnapig várhat.

Miért ne hinnénk?

Föld, föld!
– kiáltja valaki.
Mi meg
(utolsó szalmaszál!)
miért ne hinnénk neki.

Készítjük ócska
gönceinket,
azt az utolsó levelet,

bár tudjuk,
ezen az óceánon
nincsenek szigetek,

hajó se jár,
se eltévedt ladik,
nem járnak erre istenek,

velünk alkonyodik.

Tartalomjegyzék

Öröklött éje	5
Elefántok a tengerparton.....	7
 Át a hegyen	9
 Az idegen asszony	10
 Elefántok a tengerparton	15
 Mire jutunk	17
 Kezedben égő pántlika	18
 Más térből, más időből	19
 Téli utazás	20
 Partra gázol	21
 Juhar pilléz rám	22
Pontosítás.....	23
 Címtelenül	24
 A dolga más	25
 Az elsüllyedt birodalom	26
 Egy kéz hiányzik	27
 Teliholdkor a farkasok	28
 Dajkáltuk	29
 A könnyű percben	30
 És újra kezd	31
 Gyűrűk	32
 Gúnyrajz	33
 Hiú szél pörget	34
 Hódolat Maxwellnek	35
 Közeledik	36
 Inasok jönnek	37
 Invitáció	38
 Tanköltemény	40
 Fordul a tánc	41
Feszül pörzsölt íj.....	43
 Kő a parton	45
 A vallomás	46
 Bár arcod füstben	47
 Csikorgunk	48
 Csitítsd az öröd	49
 Episztola	50
 Vályogsatu	51
 Garázsmenet	52
 Füredi elégia	53
 Maradékok, csutkák, jó urak	57
 Piszkozat	60
 Örök jelenből	61
 Vas éjfé	62

Vacogjanak	63
Zuhanás	64
Télből télbe	65
Tenyerén	66
Téli eső	67
A fordulópont	68
Bolond Istók, istókucse.....	70
Bolond Istók dalai	72
Bolond Istók újabb dalaiból	74
Bolond Istók tovább éneklj	79
Vojtina daloskönyve	83
Satyricon.....	87
Ez egy	89
Idill a monarchiából	90
A földkéreg legfelsőbb rétege	91
Áthallás	93
Dologtalan	94
Gyakoroljunk?	95
Hazudja bárki	96
Hóguta	97
Kollázs	98
Megközelítések	99
Mind szabad itt	100
Trilla	102
Némi hírnevet	103
Holnapig	104
Miért ne hinnénk?	105
Tartalomjegyzék	106

Gyimesi László korábban megjelent könyvei:

IDEGENVEZETÉS (versek) Neapolis 1993.

A LÁTHATATLAN KERT (versek) Littera Nova 1995.

AQUINCUMI ŐSZ (versek) Littera Nova 1998.

VISSZATÉRÉS NA'CONXIPÁNBA (versciklus) Littera Nova 1998.

VARGA RUDOLF - A PIMASZ P/R/OLIHISZTOR (kismonográfia) Bíbor 2000.

VÁNDOROK NEM RAKNAK VÁRAT (válogatott versek) Littera Nova 2000.

KÉRDEZD MEG BULENDÁT - SÖRKEKSZ A VAKEGÉRBŐL (tárcák) KKDSZ Kiadó 2002.

MÉG EGY KÖRT, BULENDA! – SÖRKEKSZ A VAKEGÉRBŐL II. (tárcák) KKDSZ Kiadó 2004.

BEKÜLDJEM ÉRTETEK A MEDVÉT? (regény) Littera Nova 2004.

FALFIRKÁK A KÖZFÜRDŐBŐL (versek) Z-könyvek 2004.

A VARÁZSLÓ VENDÉGEI (mese-füzér) Alterra 2006.

ÓBUDA ITT, BELÜL (válogatott versek) Littera Nova 2006.